

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/478/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112210703
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4112210703.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v právnej veci navrhovateľa: Z. D. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXXX/XX, S. C., zastúpená: Mgr. Ľubomíra Beňová, advokátka, so sídlom Župná 1147, Komárno, proti odporcom: 1/ Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, Bratislava, IČO: 31 320 155, 2/ STRATEGIE CAPITAL a.s., so sídlom Okružná 3239, Modra, IČO: 36 350 311, 3/ S. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. Z. XXX/XX, S., o určenie neplatnosti záložnej zmluvy a iné, o odvolaní odporcu v 1. rade proti rozsudku Okresného súdu Nitra č.k. 9C/36/2012-145 zo dňa 04. februára 2014 - v časti výroku o náhrade trov konania, takto jednohlasne

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti výroku o náhrade trov konania zrušuje a vec v r a c i a v tejto časti súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa určil, že záložná zmluva uzatvorená medzi odporcom v 1. rade ako záložným veriteľom a odporcom v 2. rade ako záložcom a odporcom v 3. rade ako záložným dlžníkom je neplatná a záložné právo v prospech odporcu v 1. rade nevzniklo. Rozhodnutie vo veci samej súd oprel o ustanovenia § 39, § 126 ods. 1, § 80 OSP (Občianskeho súdneho poriadku - zákon č. 99/1963 Zb.), pretože mal za preukázané, že návrh navrhovateľky bol podaný dôvodne, pretože došlo k zrušeniu kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi navrhovateľkou a odporcom v 2. rade pre rozvázovaciu podmienku a to nezaplatenie kúpnej ceny, čím sa zmluva zrušila od začiatku. Tým došlo aj k neplatnému založeniu nehnuteľnosti, ktorá je naďalej vo vlastníctve navrhovateľky a teda zabezpečenie pohľadávky odporcu v 1. rade formou záložnej zmluvy zriadenej odporcom v 2. rade, ktorý sa nestal vlastníkom nehnuteľnosti je neplatné.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 151 ods. 7 OSP a vzhľadom k 100% úspechu navrhovateľky v konaní zaviazal odporcov v 1. rade až v 3. rade spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľke náhradu trov konania vo výške 100 % s tým, že o výške náhrady bude rozhodnuté po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie odporca v 1. rade čo do výroku o náhrade trov konania domáhajúc sa jeho zmeny tak, aby odvolací súd zaviazal na náhradu trov navrhovateľky spoločne a nerozdielne odporcov v 2. rade a v 3. rade. Dôvodil tým, že on predmetné trovy konania, ako ani potrebu samotného konania nezavinil. On sám je tiež poškodený konaním odporcov 2. a v 3. rade. Po celý čas konal dobromyseľne a nemal dôvod pochybovať o platnosti záložnej zmluvy. Neplatnosť záložnej zmluvy bola len dôsledkom zániku kúpnej zmluvy z 14.03.2008, ktorej účastníkom on nebol a nemohol jej trvanie, či platnosť reálne ovplyvniť. O zániku kúpnej zmluvy sa dozvedel až v tomto konaní. Vytkol, že navrhovateľka nekonala v súlade s prevenčnou povinnosťou, pretože sa domáhala svojho vlastníckeho práva až jeden a pol roka od zániku kúpnej zmluvy a žalobu o neplatnosť záložnej zmluvy podala až o 3 a pol roka. Vzhľadom k uvedenému a v súlade s ustanovením § 143 OSP nemal byť zaviazaný na náhradu trov konania, ktoré nezavinil a tiež nakoľko sa jedná o dôvody hodné osobitného

zreteľa aj v súlade s § 150 ods. 1 OSP. Sám si nárok na náhradu trov konania voči navrhovateľke neuplatňuje.

K odvolaniu odporcu v 1. rade podala písomné vyjadrenie právna zástupkyňa navrhovateľky, v ktorom uviedla, že náhrada trov konania navrhovateľky bola uplatnená podľa § 10 ods. 1 v spojení s § 14 ods. 1 písm. a/, b/, c/, ods. 5 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. Náhradu trov konania titulom zaplateného súdneho poplatku a trov právneho zastúpenia si navrhovateľka pre prípad úspechu konania uplatnila v zmysle § 142 ods. 1 OSP. Žiadala, aby odvolací súd rozsudok potvrdil. Zároveň žiadala náhradu trov odvolacieho konania v sume 69,91 eur, na ktorých úhradu žiadala zaviazat' odporcu v 1. rade a v 3. rade.

K odvolaniu odporcu v 1. rade podala písomné vyjadrenie navrhovateľka, ktorá považovala rozhodnutie súdu za vecne správne. Hlavnou príčinou a dôvodom podania návrhu zo dňa 08.02.2012 na vydanie predbežného opatrenia, ktoré bolo vydané OS Nitra pod č.k. 10C/17/2012 dňa 20.02.2012 a samotného žalobného návrhu bolo práve konanie odporcu v 1. rade, ktorý podal Dražobnej spoločnosti, a.s. návrh na vykonanie dobrovoľnej dražby. Bez tejto hrozby by predmetný návrh nemusela podávať, keďže pre potvrdenie jej vlastníckeho práva už postačovala určovací žaloba z 22.02.2010 v konaní vedenom Okresným súdom Nitra pod sp. zn. 15C/49/2010. V uvedenej veci bolo vydané predbežné opatrenie a neskôr rozsudok, ktorý určil, že je vlastníčkou uvedenej nehnuteľnosti. Odporca v 1. rade nemal zneužiť skutočnosť, že na základe tohto súdneho konania bola správou katastra vyznačená blokácia nakladania s bytom odporcovi v 2. rade a nie aj jemu. Namietala dobromyseľnosť a obozretnosť odporcu v 1. rade vzhľadom k bonite odporcov v 2. a v 3. rade a rozvázovaciu podmienku v kúpnej zmluve. Uviedla, že v danom prípade neboli splnené podmienky pre aplikáciu ustanovenia § 143 a § 150 ods. 1 OSP.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti, ako aj konanie ktoré mu predchádzalo podľa § 212 ods. 1 OSP, § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti výroku o náhrade trov konania je potrebné zrušiť podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP a vec mu vrátiť v tejto časti na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 2 OSP.

V preskúmvanej veci z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľka sa podaným návrhom domáhala určenia neplatnosti záložnej zmluvy, neplatnosti vzniku záložného práva na nehnuteľnostiach, ktoré boli predmetom kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi navrhovateľkou a odporcom v 2. rade, ktorá bola uzatvorená s rozvázovacou podmienkou, pre prípad neuhradenia kúpnej ceny odporcom v 2. rade. Pre nezaplatenie kúpnej ceny došlo k zrušeniu kúpnej zmluvy a navrhovateľka podala žalobu o určenie vlastníckeho práva, ktoré konanie bolo vedené na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 15C/49/2010. Napriek uvedenému kupujúci v súčinnosti s odporcom v 1. rade zaťažili nehnuteľnosť záložným právom v prospech odporcu v 1. rade a dohodli výkon záložného práva dražbou nehnuteľnosti. Súd vo veci rozhodol rozsudkom č.k. 9C/36/2012-145 z 04.02.2014, ktorým určil neplatnosť záložnej zmluvy zo dňa 08.07.2008 a určil, že záložné právo v prospech odporcu v 1. rade nevzniklo. Vzhľadom k úspechu navrhovateľky o náhrade trov konania rozhodol podľa § 151 ods. 7 OSP a odporcom v 1 až v 3. rade uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť náhradu trov konania vo výške 100 %, o ktorých výške rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Podľa § 157 ods. 2 OSP, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 155 ods. 1 OSP, obsah rozhodnutia vo veci samej vysloví súd vo výroku rozsudku. Vo výroku rozhodne tiež o povinnosti na náhradu trov konania, pokiaľ sa o nej nerozhoduje samostatne.

Podľa § 151 ods. 7 OSP, súd môže o náhrade trov konania rozhodnúť aj tak, že namiesto určenia výšky trov prizná účastníkovi náhradu trov konania vyjadrenú zlomkom alebo percentom. Po právoplatnosti tohto rozhodnutia rozhodne o výške náhrady trov konania súd samostatným uznesením.

V prejednávanej veci odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa neodôvodnil svoje rozhodnutie v napadnutej časti v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 OSP a týmto svojím postupom odňal účastníkom konania možnosť konať pred súdom, keď jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné pre absenciu dôvodov.

Konanie a rozhodovanie všeobecných súdov sa uskutočňuje v predpísanom ústavnom a zákonnom rámci, rešpektovanie ktorého vylučuje svojvôľu v ich postupe, pričom vylúčenie svojvôle sa zabezpečuje viacerými prostriedkami, vrátane ich povinnosti svoje rozhodnutie odôvodniť. Odôvodnenie rozhodnutí dovoľuje účastníkom konania posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné právne predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní o veci samej. Odôvodnenie rozhodnutí tvorí v tomto smere súčasť spravodlivého súdneho procesu a zodpovedá základnému právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

V zmysle vyššie uvedeného, zákon požaduje riadne a presvedčivé odôvodnenie každého výroku rozhodnutia súdu, ktoré je nie len formálnou požiadavkou, ktorou sa má zamedziť vydaniu obsahovo nezdôvodnených, nepresvedčivých alebo neurčitých a nezrozumiteľných rozhodnutí, ale má byť v prvom rade prameňom poznania úvah súdu tak v otázke zisťovania skutkového stavu veci, ako aj v právnom posúdení veci. Preto účelom odôvodnenia rozhodnutia je predovšetkým preukázať jeho správnosť a odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí súdu, t.j. musí byť preskúmateľné. Porušením uvedeného práva účastníka na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa účastníkovi konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov.

Je nesporné, že v konaní bola úspešná navrhovateľka, keďže súd jej návrhu vo veci samej v celom rozsahu vyhovel. Ustanovenie § 151 ods. 7 OSP len upravuje možnosť súdu vyjadriť náhradu trov konania zlomkom alebo percentom, avšak takto vyjadrený úspech účastníka v konaní musí byť aj skutkovo a právne odôvodnený ustanoveniami o náhrade trov konania upravenými v § 142 OSP a nasledujúcimi, ktorými súd právne podloží svoje rozhodnutie o náhrade trov konania.

Ďalším samostatným uznesením súd prvého stupňa podľa § 151 ods. 7 už len určí, teda vyčíslí výšku trov právneho zastúpenia a iných trov konania, pričom vychádza z ich účelnosti a z vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. v prípade právneho zastúpenia úspešného účastníka konania.

Nepreskúmateľnosť napadnutého výroku rozsudku súdu prvého stupňa je teda daná absenciou skutkového a právneho odôvodnenia výroku o náhrade trov konania, prečo súd zaviazal všetkých odporcov v 1. rade až v 3. rade na náhradu trov konania a prečo spoločne a nerozdielne. Vzhľadom k uvedenému odvolací súd nemohol preskúmať správnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa v napadnutej časti a reagovať na odvolacie dôvody odvolateľa, nakoľko by svojím postupom vzhľadom k absencii odôvodnenia súdom prvého stupňa nahrádzal jeho činnosť. Úlohou súdu prvého stupňa bude preto odôvodniť svoje rozhodnutie v napadnutej časti po skutkovej a právnej stránke tak, aby bolo realizované základné právo účastníka na spravodlivý súdny proces.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V novom rozhodnutí sa súd prvého stupňa vysporiada i s obranou odvolateľa.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.